

RĪGAS DOME
PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTS

Pētniecības darbs

SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ESOŠĀ STĀVOKĻA IZVĒRTĒJUMS

**I.POSMS. Stratēģiski svarīgo Rīgas pilsētas sociālās infrastruktūras attīstības
jautājumu izvērtēšana, prioritāšu noteikšana saistībā ar Rīgas pilsētas
teritoriju izmantošanu**

Atskaite

**SIA "Grupa 93"
Rīga, 2004**

Saturs

IEVADS	3
1. METODOLOĢIJA	4
2. PĒTNIECĪBAS DARBA “SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ESOŠĀ STĀVOKĻA IZVĒRTĒJUMS” I. POSMS	5
2.1. Pārskats par I. posma aktivitātēm	5
2.2. Sociālās infrastruktūras attīstības priekšnoteikumi	6
2.2.1. Ietekmējošie faktori un sociālās infrastruktūras attīstības tendences	Error!
Bookmark not defined.	
2.2.2. Esošā valsts un Rīgas domes politika	Error! Bookmark not defined.
2.2.3. Eiropas sociālā politika	Error! Bookmark not defined.
3. RĪGAS PILSĒTAS SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS	7
3.1. Izglītības iestādes un institūcijas	7
3.1.1. Pirmskolas izglītības iestādes	7
3.1.2. Vispārējās izglītības joma	8
3.1.3. Interesu izglītība	8
3.1.4. Profesionālā izglītība	Error! Bookmark not defined.
3.1.5. Īpašumtiesības	9
3.2. Veselības aprūpes iestādes	9
3.2.1. Ārstniecības iestādes	9
3.2.2. Sociālās palīdzības iestādes	12
3.2.3. Sociālās iestādes	13
3.3. Sporta centri	13
3.4. Kultūras un izklaides iestādes un institūcijas	15
3.4.1. kultūras iestādes	15
3.4.2. kultūrizglītības iestādes	Error! Bookmark not defined.
3.4.3. izklaides, atpūtas un brīvā laika pavadīšanas centri	16
4. SECINĀJUMI	16
PIELIKUMI	19
1.pielikums. Datu bāzes saturs	19
2.pielikums. Valsts ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju struktūra	20

Ievads

Pētniecības darbs „Sociālās infrastruktūras esošā stāvokļa izvērtējums” tiek veikts Rīgas attīstības plāna 2006.-2018.gadam (turpmāk - Rīgas attīstības plāns) izstrādes ietvaros.

Laika posmā kopš iepriekšējā attīstības plāna izstrādāšanas un apstiprināšanas ir notikušas būtiskas izmaiņas. Rīgas pilsēta un Latvija ir piedzīvojuši strauju ekonomisko izaugsmi, ir palielinājusies dzīves un vides kvalitāte, arī prasības pret to. Sociālai infrastruktūrai ir liela loma iedzīvotāju dzīves vides un kvalitātes nodrošināšanā. Sociālās infrastruktūras institūcijas un ar to saistītā vide dod iespēju iedzīvotājiem apmierināt izglītības, kultūras, veselības, sociālās aprūpes, atpūtas, sporta un brīvā laika pavadīšanas iespējas, tai pat laikā nodrošina pilsētas iedzīvotājus ar daudzveidīgām darba vietām. Laikā pēc Rīgas attīstības plāna 1995. – 2005. gadam pieņemšanas 1995. gadā ir mainījušās iedzīvotāju vajadzības un pieprasījums pēc dažādiem pakalpojumiem, ko nodrošina un piedāvā iepriekš minētās institūcijas. Tai pat laikā ir izmainījušies arī nosacījumi un iespējas sociālās infrastruktūras institūciju attīstībai tai skaitā teritoriālajā griezumā.

Pētniecības darbu „ Sociālās infrastruktūras esošā stāvokļa izvērtējums” veic “Grupa 93”, SIA uz līguma pamata ar Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentu. To plānots pabeigt līdz 2004.gada 4.oktobrim. Šī atskaite sniedz pārskatu par paveikto darba pirmajā posmā un atspoguļo pamatojumu stratēģiski svarīgo Rīgas pilsētas sociālās infrastruktūras attīstības jautājumu izvērtēšanai un prioritāšu noteikšanai saistībā ar Rīgas pilsētas teritoriju izmantošanu (pakalpojumu telpisko organizāciju) .

Pētniecības darba mērķis ir sagatavot konceptuālus priekšlikumus par stratēģiski svarīgiem Rīgas pilsētas sociālās infrastruktūras attīstības jautājumiem, kā arī kartogrāfisko informāciju ar piesaistītām ģeogrāfiskajām datu bāzēm par sociālās infrastruktūras objektu aizņemtajām teritorijām Rīgas pilsētā un šo teritoriju turpmāko attīstību.

Rīgas attīstības plāna pētniecības darba „Sociālās infrastruktūras esošā stāvokļa izvērtējums” ietvaros tiek izvirzīti šādi uzdevumi:

3.1. Izvērtēt konceptuāli stratēģiski svarīgos Rīgas pilsētas sociālās infrastruktūras attīstības jautājumus un noteikt prioritātes sociālās infrastruktūras attīstībai saistībā ar Rīgas pilsētas teritoriju izmantošanu,

3.2. Sagatavot kartogrāfisko informāciju ar piesaistītām ģeogrāfiskajām datu bāzēm par šādām sociālās infrastruktūras objektu aizņemtajām teritorijām:

3.2.1. Izglītības iestādes un institūcijas (vispārējās, speciālās, profesionālās, augstākās u.c.),

3.2.2. Veselības aprūpes iestādes (ārstniecības iestādes, sociālās palīdzības iestādes, sociālās iestādes),

3.2.3. Sporta centri,

I.POSMS. SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ESOŠĀ STĀVOKĻA IZVĒRTĒJUMS

3.2.4. Kultūras un izklaides iestādes un institūcijas (kultūras iestādes – bibliotēkas, kultūras nami, teātri, muzeji, izstāžu zāles un galerijas, koncertzāles, kinoteātri; kultūrizglītības iestādes; izklaides, atpūtas un brīvā laika pavadīšanas centri).

3.3. Ģeogrāfiskajām datu bāzēm jāsaturs šāda informācija par karu sociālās infrastruktūras objektu:

- 3.3.1. Teritorijas identifikators.
- 3.3.2. Teritorijas kopējā platība.
- 3.3.3. Apbūvētās teritorijas platība.
- 3.3.4. Teritorijas īpašumpiederība.
- 3.3.5. Objekta īpašumpiederība (pašvaldības, valsts, privātais).

3.4. Izvērtēt esošo situāciju sociālās infrastruktūras jomā sadarbībā ar Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta darbiniekiem un citiem speciālistiem.

3.4.1. Izvērtēt esošo situāciju kultūras un izklaides objektu infrastruktūras jomā sadarbībā ar Rīgas domes Kultūras pārvaldi.

3.5. Sagatavot konceptuālus priekšlikumus par punktā 3.2. minēto teritoriju turpmāko attīstību teritoriālā griezumā.

3.6. Piedalīties Rīgas attīstības plāna (ilgtermiņa attīstības stratēģijas, attīstības programma, teritorijas plānojums) darba grupu sanāsmēs un semināros, kas skar jautājumus saistībā ar sociālās infrastruktūras esošo situāciju un attīstību.

1. Metodoloģija

Saskaņā ar darba uzdevumu, plānotie pētniecības darba “Sociālās infrastruktūras esošā stāvokļa izvērtējums” **rezultāti** ir:

- Izvērtēti stratēģiski svarīgie Rīgas pilsētas sociālās infrastruktūras attīstības jautājumi,
- Noteiktas prioritātes saistībā ar Rīgas pilsētas teritoriju izmantošanu;
- Sagatavots kartogrāfiskais materiāls (M 1: 2000) un ģeogrāfiskās datu bāzes MicroStation (*.dgn) un ArcGis (*.mdb) formātā;
- Sagatavoti priekšlikumi Rīgas attīstības plānam 2006. - 2018. gadam.

Lai sasniegtu plānotos rezultātus pētniecības darbā galvenokārt tiek izmantotas sekojošas **metodes**:

- Rīgas domes un valsts plānošanas un nozaru politikas dokumentu un publicētu materiālu, ārvalstu pieredzes izpēte un analīze Rīgas situācijas kontekstā, materiālu izpēte par teritoriju iepriekšējo izmantošanu;
- Izglītības, jaunatnes un sporta departamenta, Labklājības departamenta un Kultūras pārvaldes vadītāju un speciālistu intervijas;
- darbs ar kartogrāfisko materiālu un datiem.

I.POSMS. SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ESOŠĀ STĀVOKĻA IZVĒRTĒJUMS

Izvēlētās metodes nodrošina pietiekamu informāciju par sociālās infrastruktūras objektu izvietojumu, pakalpojumu nodrošinājumu, pakalpojumu sniedzēju rīcības plāniem sociālo pakalpojumu attīstībā, problēmām un prognozējamām izmaiņām.

Datu sasaiste ar kartogrāfisko materiālu nodrošinās to tālāko izmantošanu gan stratēģiskajā plānošanā, gan ikdienas vajadzībām. Darbam tiek izmantota Rīgas pamatnes karte *MicroStation* vidē (M 1:2000) ar zemes robežu kadastru *MicroStation* vidē.

Pētniecības darba izstrāde “Sociālās infrastruktūras esošā stāvokļa izvērtējums” ir organizēta divos posmos (skat. darba izpildes laika grafiku 1.pielikumā):

- 1.posms. Stratēģiski svarīgo Rīgas pilsētas sociālās infrastruktūras attīstības jautājumu izvērtēšana, prioritāšu noteikšana saistībā ar Rīgas pilsētas teritoriju izmantošanu. (līdz 01.09.2004);
- 2.posms. Kartogrāfiskā materiāla un ģeogrāfisko datu bāžu sagatavošana. Priekšlikumu sagatavošana Rīgas attīstības plānam 2006. - 2018. gadam. (līdz 04.10.2004);

Rīgas pilsētas sociālās infrastruktūras raksturojumā pētījuma ietvaros būs pieejama statistika uz 2004.gadu un prioritāri risināmie jautājumi, kas saistīti ar sociālās infrastruktūras objektu un teritoriju telpisko izvietojumu, atbilstoši Rīgas attīstības mērķprogrammai un izglītības un sporta, kultūras, sociālās palīdzības un veselības aprūpes nozaru attīstības plāniem

Atbilstoši šī pētījuma darba uzdevumam, galvenais mērķis ir sociālo infrastruktūras objektu apzināšana, to ietveršana datu bāzē un attēlošana mērogā 1 : 2000 teritorijas plānojuma vajadzībām. Tādēļ šajā ziņojumā, bez pārskata par paveiktajām aktivitātēm, ieskicēti potenciālie sociālās infrastruktūras objekti un to izvietojums, ar nolūku tos precizēt.

2. Pētniecības darba “Sociālās infrastruktūras esošā stāvokļa izvērtējums” I. posms

2.1. Pārskats par I. posma aktivitātēm

Darba pirmajā posmā sadarbībā ar atbilstošo Rīgas domes struktūrvienību darbiniekiem izvēlētās stratēģiski svarīgo Rīgas pilsētas sociālās infrastruktūras objektu kategorijas. Sociālās infrastruktūras objekti un tajos pieejamie sociālie pakalpojumi atlasīti ar uzzīņu katalogu palīdzību, notiek to precizēšana.

Projekta eksperti ir novērtējuši sociālo pakalpojumu attīstības kontekstu:

- esošo infrastruktūras objektu izvietojumu;
- dažādu faktoru ietekmi uz pakalpojumu attīstības iespējām saistībā ar esošo objektu un teritoriju turpmāko pastāvēšanu un jaunu objektu un teritoriju nepieciešamību;
- plānošanas un politikas dokumentos iezīmēto nākotnes situāciju katrā sociālajā sfērā.

Pamatojoties uz izvērtējumu, ir sagatavoti pirmie konceptuālie priekšlikumi sociālās infrastruktūras objektu un teritoriju attīstībai teritoriālā griezumā. Plānotie sociālās infrastruktūras

objekti un teritorijas noteikti saistībā ar Rīgas attīstības mērķprogrammu 2005 un departamentu vadītājiem.

Ir uzsākta sociālās infrastruktūras objektu datu ievadīšana ģeogrāfiskajā datu bāzē. Datu bāze saturēs sekojošu informāciju:

- 1) Teritorijas identifikators;
- 2) sociālās infrastruktūras objekts (dažādas krāsas punktveida objekts);
- 3) adrese;
- 4) tālrunis,
- 5) epasta adrese;
- 6) Objekta īpašumpiederība (pašvaldības, valsts, privātais);
- 7) Teritorijas īpašumpiederība

Pašlaik tiek risināts jautājums, kā atlasīt sociālās infrastruktūras objektu teritoriju platības, tai skaitā, apbūvēto teritoriju platības

Datu bāzes savienošana ar karti ļaus izmantot informāciju par sociālajiem infrastruktūras objektiem ikdienā un plānošanas vajadzībām dažādos griezumos.

Darba otrajā posmā tiks pabeigta datu bāzu izveide un savienošana ar Rīgas pilsētas pamatnes karti *MicroStation* formātā 1:2000 mērogā. Tā ietvaros iecerēta atsevišķu prioritāro teritoriju apsekojumi (Bolderāja), lai precizētu situāciju.

2.2. Sociālās infrastruktūras attīstības tendences un ietekmējošie faktori

Prognozējot Rīgas pilsētas sociālās infrastruktūras (sociālās infrastruktūras objektu un teritoriju attīstību kopumā un to teritoriālo izvietojumu, jāņem vērā vairāki faktori, - tādi, kas liecina gan par pieauguma, gan par samazināšanās tendencēm.

Kā galvenie attīstību ietekmējošie faktori uzskatāmi:

- Pierīgas teritoriju attīstība (apbūves attīstība šajās teritorijās bez atbilstošas sociālās infrastruktūras izveides);
- tūristu skaita pieaugums un sezonālās svārstības (pieaugums 2004. gada vasarā un lidostas “Rīga” attīstības prognožu uzstādījums līdz ar zemo izmaksu aviosabiedrību darbības uzsākšanu Latvijā - prognozes par 5 milj. pasažieru 2010.gadā);
- Rīgas monocentriskums Latvijā un atsevišķu pakalpojumu unikalitāte (veselības aprūpē, izglītībā, kultūras jomā), kas piesaista pakalpojumu saņēmējus ne tikai no Rīgas reģiona, bet visas Latvijas;
- Rīgas iekšējais monocentriskums – pakalpojumu koncentrācija vēsturiskajā centrā un tā tuvumā, nepietiekami attīstīti priekšpilsētu centri;
- Rīgas attīstības ambīcijas – Rīga - “Baltijas centrs”, kas nosaka virzību (standartus) uz augstas kvalitātes pakalpojumu piedāvājumu t.sk. sociālajā sfērā;

I.POSMS. SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ESOŠĀ STĀVOKĻA IZVĒRTĒJUMS

- ES sociālās politikas pamatnostādnes (nodarbinātības veicināšana, dzīves un darba apstākļu uzlabošana, sociālā aizsardzība, sociālā iekļaušana, dialogs starp darba devējiem un ņēmējiem un cilvēkresursu attīstība nolūkā nodrošināt augstu nodarbinātību);
- nepieciešamība veidot informācijas sabiedrību un attīstīt e-pakalpojumu pieejamību.

Atbilstoši situācijai, jāpārskata arī atsevišķi pieņēmumi par Rīgas un līdz ar to tās sociālās infrastruktūras attīstības tendencēm. Kā piemēram, prognozētā iedzīvotāju skaita samazināšanās Rīgas pilsētā attiecināma vairāk uz dabisko pieaugumu. Rīgas apmeklētāju un pakalpojumu saņēmēju skaita pieaugums, kā arī iespējamais mehāniskais pieaugums pēc Latvijas pievienošanās ES, ļauj secināt par iedzīvotāju skaita stabilizēšanos vai pat palielināšanos turpmāko 5 gadu laikā. Tas rada nepieciešamību pārskatīt ne tikai sociālās infrastruktūras attīstības scenāriju, bet arī citas nozares.

3. Rīgas pilsētas sociālās infrastruktūras raksturojums

3.1. Izglītības iestādes un institūcijas

Piepildījies prognoze par skolēnu skaita samazināšanos (no 105673 skolēniem 1997./98.māc.gadā līdz 93696 skolēniem 2003./4 māc.gadā). Saistībā ar skolēnu skaita samazināšanos un skolu tīkla optimizācijas sakarā veiktajiem pasākumiem ir samazinājies izglītības iestāžu skaits (no 152 institūcijām 2000./1.māc.gadā līdz 147 institūcijām 2003./4.māc.gadā). Skolu skaits samazinājies, galvenokārt tās apvienojot. Ēku skaits, kurās atrodas izglītības iestādes, būtiski nav samazinājies. Daudzām skolām mainīts to statuss no vidusskolas uz pamatskolu. Atbrīvota un atdota īpašniekiem bijusī Brekšu pamatskolas ēka Rīgā, Biķernieku ielā 200.

3.1.1. Pirmskolas izglītības iestādes

Atbilstoši Rīgas attīstības mērķprogrammā minētajam un Izglītības, Jaunatnes un sporta departamenta komentāriem, pirmskolas izglītības infrastruktūrā nepieciešami vieni no lielākajiem uzlabojumiem:

Jaunu pirmsskolas izglītības iestāžu celtniecības nepieciešamība šobrīd ir aktuālākā. Vidzemes priekšpilsētā ir vislielākais bērnodārzu pieprasījums. Bērnu vietu skaits bērnodārzos ir jāreķina pēc principa 1/10 – 1/11 attiecībā uz kopējo iedzīvotāju skaitu. Turpmāk plānotā infrastruktūra parādīta tabulā, kur iespējams, norādot konkrētu teritoriju vai plānoto objekta atrašanās adresi.

Plānotie jaunie objekti:

Sociālās infrastruktūras objekts, teritorija	Plānotā vieta
• Ir izstrādāts projekts jaunas pirmsskolas izglītības iestādes celtniecībai.	Ziepiņkalns
• Nepieciešams attīstīt un paplašināt izglītības pieejamību pirmsskolas vecuma bērniem mazo	Esošajās pirmsskolas izglītības iestādēs

I.POSMS. SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ESOŠĀ STĀVOKĻA IZVĒRTĒJUMS

Sociālās infrastruktūras objekts, teritorija	Plānotā vieta
bērnu grupās (līdz 3 gadu vecumam) un bērniem ar speciālām vajadzībām.	
<ul style="list-style-type: none"> Nepieciešams plānot 15 jaunu pirmsskolas izglītības iestāžu ēku celtniecību mikrorajonos, kur nav pietiekams vietu skaits pirmsskolas izglītības iestādēs 	Berģi, Jugla, Teika, Āgenskalns, Ziepiņkalns, Rīgas centrs
<ul style="list-style-type: none"> Sadarbībā ar privātajām izglītības iestādēm un uzņēmējiem palielināt vietu skaitu pirmsskolas vecuma bērnu vajadzībām. 	

3.1.2. Vispārējās izglītības joma

Pašreiz pietrūkst ~ 20 000 m² skolu platības (skolas ir pārblīvētas un jo sevišķi Rīgas centrā). Laikposmā līdz 2005.gadam nav aktuāla jaunu skolu celtniecība ne Imantā, ne arī citos Rīgas rajonos, izņemot Mežaparku. Daudz būtiskāk ir esošo izglītības iestāžu ēku renovācija un sakārtošana atbilstoši sanitāri higiēniskām normām. Tuvāko 10 gadu laikā skolu celtniecība diezin vai būs iespējama (izņēmums ir tikai jaunie dzīvojamie rajoni).

Plānotie jaunie objekti:

Sociālās infrastruktūras objekts, teritorija	Plānotā vieta
<ul style="list-style-type: none"> Rīgas Š.Dubnova Ebreju vidusskolas jaunās ēkas būve 	Rīgā, Ērgļu ielā 7
<ul style="list-style-type: none"> Jaunas skolas celtniecība 	Mežaparkā, Jaunajos dzīvojamajos rajonos, ja tādi veidosies (Dreiliņu mikrorajonā, Mežaparkā, Dārziņos, Berģos u.c. saskaņā ar kopējo pilsētas attīstības plānu)
<ul style="list-style-type: none"> Izglītības iestāžu atvēršana, kuras realizē sociālās korekcijas programmas. 	

3.1.3. Interesešu izglītība

Plānotie jaunie objekti:

Sociālās infrastruktūras objekts, teritorija	Plānotā vieta
<ul style="list-style-type: none"> interesešu centrs, brīvā laika centrs, bērnu un jauniešu centrs, klubs, būvējot, veidojot vai pārveidojot mikrorajonus. Piemēram, šim nolūkam rezervēt telpas daudzdzīvokļu māju pirmajos stāvos. 	Pirmkārt, Dreiliņos.
<ul style="list-style-type: none"> Atbilstošu telpu un teritoriju bērnu un jauniešu centru izvietojšanai plānošana, kur tas 	Bolderājā (bērnu un jauniešu centrs „Bolderāja” atrodas irētās telpās),

I.POSMS. SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ESOŠĀ STĀVOKĻA IZVĒRTĒJUMS

Sociālās infrastruktūras objekts, teritorija	Plānotā vieta
iespējams	Ziepiņkalnā, Pļavniekos, Purvciemā, Čiekurkalnā, Ilģuciemā, Šampēterī u.c..
<ul style="list-style-type: none"> Izveidot bērnu un jauniešu centrus uz skolu bāzes, labiekārtojot un izremontējot skolu neizmantojot telpas.	Rīgas vispārējās izglītības iestādes
<ul style="list-style-type: none"> Izveidot un labiekārtot stacionāru nometni, kas būtu piemērota dažādu izglītības programmu realizācijai (vides izglītības programma, sporta un tūrisma programma, kultūras programma, tehniskās jaunrades programma).	Rīgas bērnu un jauniešu sporta un atpūtas centrā "Mangaļsala"
<ul style="list-style-type: none"> Izveidot un pilnveidot Pļavnieku mikrorajona mācību, kultūras, veselības un sporta centru „dabas klase”	Pļavnieku ģimnāzija
<ul style="list-style-type: none"> Parkos un mikrorajonu pagalmos plānot un izveidot bērnu rotaļu laukumus, skrituļlaukumus (skeitlaukumus). Labiekārtot bērnu un jauniešu centru teritorijas, izveidojot sporta vai rotaļu laukumus.	

3.1.4. Īpašumtiesības

Uzņēmumiem likvidējot savā pārziņā esošās pirmsskolas izglītības iestādes, Rīgas pašvaldība ir ieguvusi vairākas izglītības funkcijai paredzētas ēkas. Daļa no pārņemtajām ēkām tika piedāvātas privāto izglītības iestāžu tīkla attīstībai, radot iespēju tās iznomāt uz atvieglotiem nosacījumiem. No Iekšlietu ministrijas pārņemtās pirmsskolas izglītības iestādes M.Caunes ielā 3a, Grostonas ielā 3 savu darbību nepārtrauca pat pārņemšanas procesā.

Pirmsskolas izglītības iestāde "Priedīte" ir dibināta renovētā ēkā, kurā agrāk darbojās a/s "Rita" pirmsskolas iestāde.

Lai nepieļautu izglītībai paredzēto ēku likvidēšanu un privatizāciju, Rīgas dome ir apstiprinājusi neprivatizējamo objektu sarakstu.

Nodrošināt internātskolu pārņemšanu pašvaldības finansējumā, sākot ar 2006.gada 1.janvāri, atbilstoši Izglītības likuma prasībām un IZM normatīvajiem aktiem.

3.2. Veselības aprūpes iestādes

3.2.1. Ārstniecības iestādes

Rīgas pilsēta ar tajā koncentrēto ārstniecības iestāžu skaitu un sniegto pakalpojumu apjomu ieņem īpašu lomu Latvijas veselības aprūpes sistēmā. Izvērtējot situāciju ar veselības aprūpes iestādēm un to izvietojumu Rīgas pilsētā, būtiski ir novērtēt divus galvenos faktorus:

I.POSMS. SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ESOŠĀ STĀVOKĻA IZVĒRTĒJUMS

- Rīgas pilsētā koncentrēto ārstniecības iestāžu nozīme valsts mērogā – valsts veselības aprūpes sistēmas “mugurkauls”(pakalpojumi tiek sniegti visas valsts iedzīvotājiem, vēsturiski izveidojusies pacientu plūsma, Rīgā koncentrēts vairākums ārstniecības iestāžu, medicīnas tehnoloģiju, kvalificēta personāla, terciārās līmeņa aprūpes iestādes)
- 1997. gadā Latvijas valdības un Pasaules Bankas uzsāktais “Veselības aprūpes reformas” projekts; tā norise un izveidotie risinājumi (viens no reformas sastāvdaļām ir efektīvas ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju struktūras izveidošana).

2002. gadā izstrādātajā “Valsts ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju struktūras plāns” noteikti optimālā modeļa raksturlielumi:

- visiem iedzīvotājiem tiks nodrošināta pieejamība pēc primārās veselības aprūpes pakalpojumiem. Primārā veselības aprūpe iedzīvotājiem tiks nodrošināta 1392 PVA prakšu vietās. Vidējais iedzīvotāju skaits uz vienu PVA ārstu sasniegs 1660. Rīgas pilsētas teritorijā attiecīgi nepieciešams aptuveni 400 prakšu vietas.
- sekundārā veselības aprūpe pamatā tiks nodrošināta 10 daudzprofilu neatliekamās palīdzības centros un 24 slimnīcās (lokālajās).

Rīgas pilsētas teritorijā attiecīgi plānotas 3 daudzprofilu neatliekamās palīdzības un 2 lokālās slimnīcas:

Rīga	Iedzīvotāju skaits aprūpes teritorijā
Pārdaugavas reģiona slimnīcu apvienība	350 000
Bērnu klīniskā universitātes slimnīca	
P. Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca	
Rīgas pilsētas 2. Klīniskā slimnīca	
Valsts zobārstniecības centrs	
Austrumu reģiona slimnīca	350 000
Slimnīca "LINEZERS"	
Valsts Bērnu Klīniskā slimnīca "GAIĻEZERS"	
Klīniskā slimnīca "GAIĻEZERS"	
Dzelzceļa slimnīca "BIŅERNIEKI"	
Latvijas infektoloģijas centrs	
Latvijas Onkoloģijas centrs	
Centra reģiona plānota jaunceļama slimnīca	363 000
Rīgas pilsētas 1. slimnīca	
Valsts Traumatoloģijas un Ortopēdijas institūts	
Rīgas dzemdību nams	
Ādas un seksuāli transmisīvo slimību centrs	

Plānotas lokālās slimnīcas:

	Iedzīvotāju skaits aprūpes teritorijā
Rīgas novada SK	

I.POSMS. SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ESOŠĀ STĀVOKĻA IZVĒRTĒJUMS

Jūras medicīnas centrs	447 000
“BIKUR HOLIM”	400 000

- tiks veikta NMP dienesta vadības un koordinācijas struktūras centralizācija, nodrošinot saskaņotu un efektīvu tā darbību ikdienā un ārkārtas medicīniskās situācijās, valstī izveidoti 5 (Rīgā, Vidzemē, Latgalē, Zemgalē un Kurzemē) reģionālie vadības un dispečeru centri.

Situāciju koordinētām izmaiņām aprūtinā arī faktors, ka SVA iestādes atrodas valsts, pašvaldības vai privātīpašumā.

Vienlaicīgi jāatzīmē, ka ilgstoša izstrādātā plāna ieviešanas atlikšana (Pasaules Bankas projekta otrā kārtā netika realizēta), viedokļu maiņa rada iespēju, ka izstrādātie dokumenti tā arī paliks ieceru un aprakstu līmenī.

- trīs daudzprofilu neatliekamās palīdzības slimnīcu izvietojums, to sadarbības modeļi un Centra reģionā plānotā jauncelāmā slimnīca (konkrētas vietas izvēle Rīgas pilsētas teritorijas plānojumā).
- sociālās palīdzības un sabiedrības veselības sektoru integrācija veselības aprūpes attīstības plānos. Starpsektorāla koordinācija un sadarbība ir svarīgs nosacījums veselības aprūpes sistēmas sekmīgai nākotnes attīstībai.

Saglabājas veselības centri- poliklīnikas. Atsevišķas ģimenes ārstu prakses nomaļās vietās, kur nav iespējams izveidot centru(kādas 10-15). Līgums ar Slimokasi.

Tāpat kā visā valstī, arī Rīgā 5-7 gadu laikā 2-3 reizes jāsamazina gultu skaits. Jāveido aprūpes centri.

.Plānota jauna slimnīca, moderna, kādu uz esošām nevar atvērt.

Plānotie jaunie objekti:

Sociālās infrastruktūras objekts, teritorija	Plānotā vieta
• Jaunas ārstu prakses vietas	Zasulaukā Valentīnas iela 10a; Jaunciems, Mežaparks, Daugavgrīva, Pļavnieki, Vecdaugava, Vecmīlgrāvis, Brekši, Katlakalns
• Neatliekamā medicīniskā palīdzība	Krasta apakšstacijas pārdislokācija
• Jauni pakalpojumi Latvijas Infektoloģijas centrā	HIV/AIDS pacientu īslaicīgās aprūpes nodaļa (30 gultas); Rīgas hepatoloģijas centrs.
• Rīgas bērnu mutes veselības centrs	

3.2.2. Sociālās palīdzības iestādes

Nosakot nepieciešamību pēc sociālās palīdzības iestādēm, nepieciešami papildus pētījumi par sociālās palīdzības saņēmēju skaita pieaugumu un pakalpojumu pieaugumu, uzlabojoties sociālās palīdzības standartiem.

Galvenie faktori, kas jāņem vērā, plānojot jaunus sociālās infrastruktūras objektus:

- Demogrāfiskās situācijas izmaiņas (Iedzīvotāju novecošanās un pensijas vecuma sasniegušo cilvēku skaita un īpatsvara palielināšanās, tai skaitā veco vientuļo cilvēku skaita palielināšanās; jau tagad 10% no pensiju saņēmēju gaida uz aprūpes pakalpojumiem);
- Mājokļa attīstība;
- Trūcīgo ģimeņu īpatsvars un ienākumi;
- Saistība ar transporta organizāciju (tai skaitā to piemērotību invalīdiem ar kustību traucējumiem).

Jaunu sociālās infrastruktūras objektu veidošanās plānojama, gan piemērojot esošās būves, gan kopīga ēku izmantošana ar citiem pakalpojumiem (ārstniecības iestādes, bērnudārzi), gan plānojot jaunus objektus.

Plānotie jaunie objekti:

Sociālās infrastruktūras objekts, teritorija	Plānotā vieta
<ul style="list-style-type: none"> • Jauni sociālās palīdzības dienesta centri, lai realizētu sociālās palīdzības sniegšanu iespējami tuvu dzīvs vietai; 	katrā priekšpilsētā
<ul style="list-style-type: none"> • Sadarbībā ar Nvo izveidot rehabilitācijas iestādes un sociālās aprūpes un audzināšanas iestādes: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bērnu nams ○ Pusaudžu integrācijas centrs ○ Ģimenes krīzes centra ieviede 	Cieceres ielā 1; Valentīna ielā 10; Ezera ielā 21
<ul style="list-style-type: none"> • Iekārtot grupu dzīvokļus lauku reģionu speciālo internātskolu beigušajiem pašvaldību bāreņiem, lai integrētu jauniešus piemērotā sociālā vidē; 	
<ul style="list-style-type: none"> • Veidot jaunas patversmes bezpajumtniekiem, kurās būtu iespējas uzturēties arī ģimenei ar bērniem; 	
<ul style="list-style-type: none"> • Sociālās rehabilitācijas centri no ieslodzījuma atbrīvotajām personām 	Flotes ielā 11
<ul style="list-style-type: none"> • Daudzpakāpju sociālās mājas 	Aglonas 35/2
<ul style="list-style-type: none"> • sociālo dzīvokļu māja 	Lubānas iela 44/50
<ul style="list-style-type: none"> • Dienas centru izveide pensijas vecuma cilvēkiem; 	katrā priekšpilsētā

I.POSMS. SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ESOŠĀ STĀVOKĻA IZVĒRTĒJUMS

<ul style="list-style-type: none"> Dienas centri personām ar garīgās attīstības traucējumiem 	Ezera iela 21, Ieriķu iela 2b Kurzemes rajonā
<ul style="list-style-type: none"> grupu dzīvokļi personām ar garīgās attīstības traucējumiem 	Putnu ielā 6 jaunizveidotajās sociālajās mājās
<ul style="list-style-type: none"> Krīzes centrs sievietēm, kas cietušas no vardarbības; 	
<ul style="list-style-type: none"> Konsultatīvie centri personām ar atkarības problēmām un bijušajiem ieslodzītajiem; 	katrā priekšpilsētā

3.2.3. Sociālās iestādes

Sociālās iestādes nav uzskatāmas par sociālās infrastruktūras objektiem. Zinot, ka tiem lielā mērā piemīt sociālā funkcija, pētījumā iekļautas sekojošas sociālās iestādes: baznīcas, dzimtsarakstu nodaļas, namu pārvaldes, pasta nodaļas, policija, pēdējās Saeimas vēlēšanu iecirkņi, vēstniecības.

Plānotie jaunie objekti:

Sociālās infrastruktūras objekts, teritorija	Plānotā vieta
<ul style="list-style-type: none"> Pašvaldības policijas pārvaldes 	Lomonosova iela 12a, Viestura prosp. 17 korp.1

3.3. Sporta centri

Rīgas sporta bāzes nepietiekamību un neatbilstību mūsdienu prasībām var raksturot ar to, ka vairāk kā 30 skolās nav sporta zāles. Rīgas skolu sporta laukumi nav sakārtoti, tie netiek pienācīgā veidā apsaimniekoti, apsargāti, nav izveidota sistēma, kas tos padarītu pieejamus plašākam rīdzinieku lokam. Rīgā nav savas centrālo sporta bāzu sistēmas, pēc kuras mērķtiecīgi tiktu atbalstīta starptautiskas nozīmes sacensību organizēšana.

Plānotie jaunie objekti:

Sociālās infrastruktūras objekts, teritorija	Plānotā vieta
<ul style="list-style-type: none"> viegatlētikas halle un sporta spēļu halle 	
<ul style="list-style-type: none"> Rīgas pašvaldības centrālo sporta bāžu attīstība 	Latvijas Universitātes vajadzībām (turpmāk Rīgas mēroga) sporta halle, stadions, sporta komplekss; SAC "Anniņmuiža" (hale, futbola, laukums, tenisa korti, viegatlētikas infrastruktūra, piebraucamais ceļš); Rīgas sporta manēža.
<ul style="list-style-type: none"> teritorijas sporta un fiziskās kultūras attīstības vajadzībām (papildus Pilsētas attīstības plānā 	Mārupītes dabas parka teritorija, Uzvaras parks, Arkādijas parks, Māras dīķim

I.POSMS. SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ESOŠĀ STĀVOKĻA IZVĒRTĒJUMS

Sociālās infrastruktūras objekts, teritorija	Plānotā vieta
1995. - 2005.gadam noteiktajām)	piegulošā teritorija un sporta komplekss "Arkādija"; Anņimuižas meža parka teritorija un Reģionālais sporta centrs „Anņimuiža”; Grīziņkalna teritorija ar skeitparku.
<ul style="list-style-type: none"> • pie katras skolas, kur tas iespējams, veidot sporta objektus (sporta zāles, sporta laukumus, reģionālos sporta centrus u.c.). • Sporta kluba “Rīga” attīstībai atbalsta centra veidošana Rīgas skolās. 	<p>Āgenskalna ģimnāzija, Rīgas 49.vsk., Teikas vsk., Mežciema psk. u.c. skolas, kur tas iespējams.</p> <p>Pilotprojekti 4 jaunas tipveida sporta halles: Rīgas 15., 19., 34. un 37.vsk.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • nelielu sporta un aktīvās atpūtas objektu izveide daudzstāvu dzīvojamo māju mikrorajonu iekšpagalmos, kā arī lielos sabiedriskos objektos, piemēram, lielveikalos, to pagrabstāvos. Labs piemērs šādai atpūtas objektu izveidei ir slidotava „Lido” atpūtas kompleksā Krasta ielā un bērnu spēļu laukumi lielveikalos. 	Ziepniekkalna 4.mikrorajona ēku iekšpagalmos esošo 11 atpūtas un bērnu spēļu laukumu atjaunošana un labiekārtošana
<ul style="list-style-type: none"> • Plānā netika norādītas tās teritorijas pilsētas centra daļā, kurās īslaicīgi būtu pieļaujama un pat vēlāma sporta objektu ierīkošana 	piemēram: slidošanai, slēpošanai - ziemā, skeitbordam, strītbolam- vasarā), piemēram, „O kartes” slidotava Līvu laukumā.
<ul style="list-style-type: none"> • veloceļu tīkla iekļaušana pilsētas sporta objektu kopējā sistēmā. Paredzēt atbilstoši aprīkotu velosipēdu stāvvietu ierīkošanu pie sporta objektiem, valsts un pašvaldības iestādēm un lieliem sabiedriskas nozīmes objektiem, lielveikaliem. 	
<ul style="list-style-type: none"> • sporta bāzes pēc iespējas tuvāk iedzīvotāju dzīvesvietai, bet skolēniem - to mācību vietai. Paredzēt iespējas nodarboties ar izvēlēto sporta veidu pēc iespējas tuvāk iedzīvotāju dzīvesvietai. 	
<ul style="list-style-type: none"> • slēgto peldbaseinu celtniecība pie izglītības iestādēm un mikrorajonos, kā arī konkrētas vietas atklātajiem publiskajiem baseiniem un īpaši aprīkotas peldvietas pilsētas ūdenstilpnēs. 	54.vsk Ziepniekkalnā u.c.
<ul style="list-style-type: none"> • Reģionālie sporta centri 	Rīgas Juglas vidusskolas, Rīgas 92. vidusskolas, BJS “Laimīte”/ Puškina liceja, Rīgas 41. vidusskolas un Rīgas 45. vidusskolas teritorijās.
<ul style="list-style-type: none"> • starptautiskas nozīmes airēšanas sporta centrs ar 2000 m airēšanas kanālu un nepieciešamo krasta komunikāciju joslu; 	Daugavas piekrastes zonā (Lucavsalā)
<ul style="list-style-type: none"> • jahtu piestātnes 	Ķīpsalā, Andrejostā u. c. piemērotās vietās;

I.POSMS. SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ESOŠĀ STĀVOKĻA IZVĒRTĒJUMS

Sociālās infrastruktūras objekts, teritorija	Plānotā vieta
<ul style="list-style-type: none"> • velo un gājēju pārvietošanās joslu gar Daugavas krastu	

Kā arī:

- Paredzēt iespējas pilsētas parkos un mežos (dabas pamatnes teritorijās) izveidot videi nekaitīgus sporta objektus- skriešanas, slēpošanas, riteņbraukšanas, skrituļslidošanas un tml. celiņus.
- Hokeja skolas “Rīga” internāts;
- Rīgas futbola skolas sporta bāze.

3.4. Kultūras un izklaides iestādes un institūcijas

3.4.1. kultūras iestādes

Lai raksturotu Rīgas pilsētas kultūras iestādes, tiek apskatītas tādas iestādes kā bibliotēkas, kultūras nami, teātri, muzeji, izstāžu zāles un galerijas, koncertzāles un kinoteātri.

Rīgas domes Kultūras pārvaldes pārziņā ir 46 tautas bibliotēkas, 8 bērnu mūzikas skolas, 1 mūzikas un mākslas skola, 1 mākslas skola, 8 pašvaldības kultūras centri, koncertzāle “Ave sol”.

Plānotie jaunie objekti:

Bibliotēkas

Sociālās infrastruktūras objekts, teritorija	Plānotā vieta
<ul style="list-style-type: none"> • veikt Rīgas tautas bibliotēku izvietojuma optimizāciju saskaņā ar Rīgas centrālās bibliotēkas izstrādāto plānu bibliotēku tīkla optimizācijas plānu	
<ul style="list-style-type: none"> • Kultūras centru izveide	Latgales priekšpilsētā (Prūšu iela 2 vai Maskavas iela 264) Zemgales priekšpilsētā (E.Smiļģa iela 44, KN “Draudzība” Tilta ielā 32)
<ul style="list-style-type: none"> • Mūzikas skolu izveide	Purvciems, Mežaparks, Imanta, Zolitūde, Kronvalda bulvāris 8
<ul style="list-style-type: none"> • Bērnu un jauniešu mākslas muzeja- galerijas izveide	
<ul style="list-style-type: none"> • Dailes teātra ēkas pārņemšana īpašumā	
<ul style="list-style-type: none"> • Latvijas laikmetīgās mākslas muzejs	
<ul style="list-style-type: none"> • Rīgas porcelāna muzeja remonts	Telpu remonts Konventa sētā
<ul style="list-style-type: none"> • Jauno mēdiju kultūras centra izveide	11.novembra krastmalā 35 (piebūves rekonstrukcija, teritorija labiekārtošana)

3.4.2. izklaides, atpūtas un brīvā laika pavadīšanas centri

Šīs sfēras attīstība pirmām kārtām, saistāma ar tūrisma aktivitātes, Rīgas viesu skaita pieaugumu.

Plānotie jaunie objekti:

Sociālās infrastruktūras objekts, teritorija	Plānotā vieta
<ul style="list-style-type: none"> Tūrisma informācijas punkti 	K. Ulmaņa gatve, kafejnīca “Elizeja”; Ziepniekkalna un Dignāja ielu krustojums (pie DUS “Statoil”); Maskavas ielā pie lielveikala “Dole”; Brīvības gatvē pie 11.travaja galapunkta.

4. Secinājumi un ieteikumi

Šeit minēti galvenie aspekti, kuriem vēlamies pievērst uzmanību, turpmāk plānojot Rīgas pilsētas sociālās infrastruktūras objektus un teritorijas.

Nav iespējams un nepieciešams pilnībā novērst monocentriskuma iezīmes. Ir daži pakalpojumi, kas ir unikāli (veselības aprūpē u.c.), un nevar kļūt reģionāli. Turklāt tie pārsvarā ir vienreizēji vai reti nepieciešami pakalpojumi.

Bez sociālās infrastruktūras attīstības nozaru griezumā, nepieciešami specifiskie ieteikumi **atsevišķām vietām**, kā piemēram,:

- Bolderāja, ņemot vērā sociālās problēmas, rajona salīdzinoši nelielo pakalpojumu nodrošinājumu, attālumu no centra;
- Vecmīlgrāvis, ņemot vērā sociālās problēmas,
- Rīgas pilsētas robežteritorijas, ņemot vērā apkalpojamo teritoriju pārklāšanos, kā piemēram, pie Mārupes pagasta.

Izvērtējot infrastruktūras objektu nepieciešamību, pētījums ieskicē kopumu, bet nepieciešami papildus pētījumi, kā piemēram,

- darba vietas Rīgā, to saistība ar sabiedrisko transportu, kas palīdzētu noteikt iedzīvotāju pārvietošanos pēc sociālajiem pakalpojumiem, sociālās infrastruktūras objektu noslogojumu. Tas jābalsta uz demogrāfiskās situācijas telpisko analīzi (to veic Valsts zemes dienests pēc tautskaites datiem, M 1: 2000). Pētījums parādītu sociālās infrastruktūras objektu veidošanās un likvidēšanas dinamiku (saistība ar centru, vecāku darba vietām, iestādes prestižu), kā sociālās sociālo pakalpojumu sniedzējiem pastāvēt dzimstības svārstību starplaikā (bērnodārzu darbības nodrošinājums).

I.POSMS. SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ESOŠĀ STĀVOKĻA IZVĒRTĒJUMS

- pētījumi par sociālās palīdzības saņēmēju skaita pieaugumu un pakalpojumu pieaugumu, uzlabojoties sociālās palīdzības standartiem.

Prioritārie uzdevumi Rīgas attīstības plānā ir nosaukti, tālākā telpiskā detalizācija (pakalpojumu objektu teritoriālais izvietojums), piem., sociālajā palīdzībā, nav pietiekama. Plānošanas dokumentu nepietiekamā sasaiste ar teritoriju ir raksturīga iezīme Latvijai kopumā (telpiskā plānošana tiek aizvietota ar administratīvām funkcijām, nosakot institūcijas teritoriālās nodaļas). Līdz ar to jāuzsver vienota metodika attīstības plāna ieviešanai nepieciešamība, kur galvenā uzmanība vēršama:

- Rīgas pilsētas “reģionālās” sociālās infrastruktūras attīstībai (virzība uz policentrisku attīstību Rīgas robežās);
- Sociālās infrastruktūras objektu plānošanai, nodrošinot pakalpojumu starpnozaru koordināciju;
- Jaunu infrastruktūras objektu un teritoriju izveidei, kā piemēram, jaunu augstskolu centra (universities campus) attīstības vietas noteikšana (sadarbībā ar Rīgas reģionu) un iezīmēšana teritorijas plānojumā - Ķīpsalā, Salaspilī, Rīgas BEZ (ilgstoši apspriesta ideja bez reāla risinājuma);
- Saiknes ar transporta infrastruktūras plānošanu;
- Valsts, pašvaldību, privātā un nevalstiskā sektora sniegto pakalpojumu un objektu savstarpējam izvietojumam mikrorajona līmenī.

Izmantotie informācijas avoti:

- Rīgas attīstības plāna 2006.-2018. gadam apakšprojekts „Demogrāfiskā situācija un attīstības prognozes”, Izpildītājs: LZA Ekonomikas institūts, Pārsla Eglīte;
- Rīgas attīstības mērķprogramma 2001-2005;
- 1998. – 2025. gads. Informatīvais materiāls. Red. P.Zvidriņš. - Rīga: LU Demogrāfijas centrs, 1999.
- Un cita Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta informācija.

Pielikumi

1.pielikums. Datu bāzes saturs

Datu bāzes saturs uz 010904

Izglītības iestādes	
Augstskolas	142
Mākslas skolas	10
Mūzikas skolas	18
Profesionālā izglītība	70
Vispārējā izglītība	199
Sporta skolas	33
Kopā:	472

Kultūras un sociālās iestādes	
Bibliotēkas	101
Muzeji	52
koncertzāles	6
Teātri	20
Kinoteātri	9
Galerijas	40
izstāžu zāles	7
Kopā:	235

2.pielikums. Valsts ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju struktūra

“Valsts ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju struktūras plāns”
(īss procesa pārskats)

1. Ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju struktūrplāns ir veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju optimāla izvietojuma plāns valstī, kurš nodrošina iedzīvotājiem taisnīgu, pieejamu un kvalitatīvu medicīnas palīdzību, atbilstoši sociāli ekonomiskai situācijai noteiktā laika periodā valstī.

2. 1999.gadā, atbilstoši reģionālo slimokasu teritorijām, tika izveidotas darba grupas, kurās ietilpa slimokasu pārstāvji, lielāko ārstniecības iestāžu vadītāji, vietējo pašvaldību un reģionālo attīstības aģentūru pārstāvji, kas izstrādāja 8 reģionālos struktūras plānus .

3. Uz reģionālo plānu bāzes, izmantojot ārvalstu konsultantu grupu “SOLVE Consulting” un ilgtermiņa vietējo konsultantu grupu “Biznesa konsultantu grupa” darbu, tika izstrādāts Valsts ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju struktūras plāns.

4. 2001.gadā, noslēdzot veselības aprūpes reformas pirmo fāzi, struktūras plāns tika iesniegts Labklājības ministrijā.

5. Ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes sniedzēju struktūrplāns apstiprināts Labklājības ministrijā 2002.gadā.

6. 2003.gadā izstrādāta “Ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju struktūras plāna aktualizācijas un ieviešanas uzraudzības stratēģija”, 2003.gada 1.jūlijā apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr.350 “Ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju struktūrplāna izstrādāšanas un ieviešanas kārtība”.

Primārā veselības aprūpe (PVA) - saskaņā ar Pasaules veselības organizācijas definīciju, ir galvenā veselības aprūpes sastāvdaļa, kas balstās uz zinātniski pamatotām un praktiskām metodēm un kura ir pieejama iedzīvotājiem un kuras izmaksas ir valstij un sabiedrībai pieņemamas. PVA ir valsts veselības aprūpes sistēmas galvenais posms veselības aprūpes nodrošināšanā; tas ir pirmais veselības aprūpes sistēmas līmenis daudzpakāpju sistēmā. Tā ir neatņemama valsts sociālās un ekonomiskās attīstības sastāvdaļa.

Sekundārā veselības aprūpe (SVA), ir specializēta ambulatorā un/vai stacionārā veselības aprūpe, kas ir orientēta uz neatliekamu, akūtu un plānveida medicīnisku palīdzību - ātru un kvalitatīvu diagnostiku, intensīvu ārstēšanu un rehabilitāciju ar mērķi maksimāli ātri un kvalitatīvi panākt

I.POSMS. SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ESOŠĀ STĀVOKĻA IZVĒRTĒJUMS

pacienta izvešējošanos vai samazināt slimības izpausmes līdz tādai pakāpei, kad ir iespējama tālāka ārstēšana primārās veselības aprūpes sistēmā.

Rīgas pilsētas loma sekundārās veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā visas Latvijas iedzīvotājiem

“Pastāvot neapmierinošai starpreģionālajai SVA pakalpojumu koordinācijai, skaidri parādās slimnieku viena virziena plūsmas tendence uz Rīgas pilsētas stacionāriem (sk.tabulā) ko nevar izskaidrot tikai ar terciārā līmeņa pakalpojumu koncentrāciju. Jāatzīst Rīgas reģiona stacionāru augstāku kvalitātes un efektivitātes līmeni.”¹

Reģions	SK reģiona iedzīvotāju hospitalizāciju skaits	Uz 1000 iedzīvotājiem	Hospitalizāciju skaits reģiona stacionāros	Uz 1000 iedzīvotājiem	Starpība	
Daugavas slimokase	43590	210,3	33507	164,7	-10083	-23%
Kurzemes filiāle	56485	167,9	45248	137,2	-11237	-20%
Latgales slimokase	40893	206,8	39246	200,7	-1647	-4%
Pierīgas slimokase	38970	192,9	19289	95,5	-19681	-51%
Rēzeknes filiāle	23977	199,0	20701	173,7	-3276	-14%
Rīgas novada slimokase	150185	209,4	216431	274,6	66246	44%
Viduslatvijas slimokase	43741	167,0	35582	138,7	-8159	-19%
Ziemeļaustrumu slimokase	75839	228,1	64612	196,2	-11227	-15%
Kopā	474 616	200,2	474616	195,8		

¹ Valsts Ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju struktūras plāns, SIA BKG Biznesa Konsultantu Grupa sadarbībā ar SOLVE CONSULTING MANAGEMENTBERATUNG GMB, 2002. gads